

Wobec powyższego uchwała Nr XXX/176/2009 Rady Gminy Bralin z dnia 30 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia inkasentów poboru podatku leśnego i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso została podjęta z naruszeniem postanowień art.6 ust.8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz.U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.) w części obejmującej określenie inkasentów (§2 uchwały). W ocenie Kolegium Izby wskazane wyżej naruszenie prawa ma charakter nieistotny.

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.

Przewodnicząca Kolegium  
Regionalnej Izby Obrachunkowej  
w Poznaniu  
(-) Grażyna Wróblewska

## 1794

### UCHWAŁA Nr 7/305/2009 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 22 kwietnia 2009 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55 poz. 577 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Kolegium Regionalnej Izby w Poznaniu orzeka nieważność postanowień uchwały Nr XXIII/119/2009 Rady Miejskiej w Mikstacie z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie zarządzenia poboru w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz wysokości wynagrodzenia za inkaso należności pieniężnych pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego na terenie Miasta i Gminy Mikstat

#### Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 1 kwietnia 2009 roku, Rada Miejska w Mikstacie powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.) oraz art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 30 października 2002 roku (winno być ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r.) o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. 2006 r. Nr 121 poz. 844 ze zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym, art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz.U. Nr 200, poz. 1682 ze zm.), art. 28 §4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926 ze zm.) podjęła uchwałę w sprawie zarządzenia poboru w drodze inkasa należności pieniężnych pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego oraz określenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso. Regionalna Izba Obrachunkowa na podstawie art. 61 §1 i §4 Kodeksu postępowania administracyjnego zawiadomiła przedstawiciela gminy o wszczęciu postępowania nadzorczego w odniesieniu do przedmiotowej uchwały, wyznaczając jednocześnie termin rozpatrzenia sprawy na dzień 22 kwietnia 2009 roku.

Rozpoznając sprawę na posiedzeniu w dniu 22 kwietnia 2009 roku Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

W §1 Rada Miejska w Mikstacie postanowiła zarządzić pobór w drodze inkasa należności pieniężnych pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego na terenie miasta i wsi. Postanowieniem §2 Rada określiła, że „do poboru należności pieniężnych pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego upoważnia się:

- a) na terenie miasta – Urząd Miasta i Gminy Mikstat
- b) na terenie wsi – sołtysów ”.

W §3 uchwały, Rada określiła wysokość stawek wynagrodzenia za inkaso należności pieniężnych pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego dla Sołtysów poszczególnych wsi.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie podatków i opłat lokalnych w granicach określonych w odrębnych ustawach. Przepisami rangi ustawowej dającym radzie gminy uprawnienia do uchwalania podatków i opłat lokalnych, zarządzania poboru podatków i opłat w drodze inkasa, wyznaczania inkasentów i ustalania wynagrodzenia za inkaso są przepisy ustaw: o podatkach i opłatach lokalnych, ustawy o podatku rolnym, podatku leśnym. I tak na mocy art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, rada gminy może zarządzać pobór podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczać inkasentów i określać wysokość wynagrodzenia za inkaso. Odpowiednie brzmienie mają przepisy art. 6b ustawy o podatku rolnym i art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym. Z przytoczonych przepisów wynika zatem, że

rada może zarządzić pobór inkasa imiennie określonych podatków a nie jak to uczyniono w przedmiotowej uchwale „należności pieniężnych pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego”. Instytucja łącznego zobowiązania pieniężnego uregulowana została art. 6c ustawy o podatku rolnym. Przepis ten stanowi, że osobom fizycznym, na których ciąży obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego oraz jednocześnie w zakresie podatku od nieruchomości lub podatku leśnego dotyczący przedmiotów opodatkowania położonych na terenie tej samej gminy, wysokość należnego zobowiązania podatkowego pobieranego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego ustala organ podatkowy w jednej decyzji (nakazie płatniczym), z zastrzeżeniem ust. 2.

Łączne zobowiązanie pieniężne należne od przedmiotów opodatkowania stanowiących współwłasność lub znajdujących się w posiadaniu dwóch lub więcej osób fizycznych ustala się w odrębnej decyzji (nakazie płatniczym), który wystawia się na któregokolwiek ze współwłaścicieli (posiadaczy). Jeżeli gospodarstwo rolne prowadzi w całości jedna z tych osób, nakaz płatniczy wystawia się na tę osobę (ust. 2).

Uwzględniając powyższe należy stwierdzić, iż zarządzenie poboru w drodze inkasa należności pieniężnych pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego nie znajduje umocowania w obowiązujących przepisach prawa.

Należy zwrócić także uwagę, że pobieranie należnego zobowiązania podatkowego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego jest możliwe wyłącznie do osób fizycznych, na których ciąży obowiązek podatkowy w podatku rolnym oraz jednocześnie w podatku od nieruchomości lub podatku leśnym. Nie ma tzw. łącznego zobowiązania pieniężnego, jeśli mamy wyłącznie podatnika podatku rolnego. Również nie będziemy mieli do czynienia z tzw. łącznym zobowiązaniem pieniężnym, w sytuacji, gdy wystąpi tylko podatnik podatku od nieruchomości lub tylko podatnik podatku leśnego.

Z tych względów Kolegium Izby orzekło o nieważności uchwały w całości.

Ponadto Kolegium Izby zauważa, że nieprawidłowo określone zostały również w postanowieniu §2 lit „b” przedmiotowej uchwały, osoby inkasentów tj. „sołtysi”. Powyższe zdaniem Kolegium narusza przepisy art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust 8 ustawy o podatku leśnym, gdyż niedostatecznie indywidualizuje osobę inkasenta. Uchwała powinna wskazywać cechy indywidualizujące inkasentów w sposób na tyle precyzyjny, aby nie budziło wątpliwości, na kogo ten obowiązek został nałożony.

Pogląd taki wyraził NSA w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 stycznia 2008 r. Sygn. II FSK 1526/06 wydanym w przedmiocie określenia inkasentów. Sąd podkreślił, iż powierzenie komuś stanowiska (funkcji) inkasenta musi poprzedzać zgoda danego podmiotu na przyjęcie łączących się z tym obowiązków. W razie zmiany na stanowisku sołtysa, obowiązki inkasenta przechodziłyby automatycznie na osobę przejmującą jego funkcje, co niewątpliwie naruszałoby zasadę uprzedniego uzyskania jej zgody. W uzasadnieniu wyroku podzielono również pogląd, iż podatnik ma prawo do tego, aby po zapoznaniu się z należycie ogłoszonym aktem prawa miejscowego wiedzy, kto jest uprawniony do pobrania od niego podatku (opłaty). Nadto wymagane jest także w uchwale wyraźne podanie obszaru działania inkasenta, aby nie było wątpliwości, że inkasent dla obszaru jednego sołectwa nie ma prawa poboru podatków (opłat) na terenie innego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.

Przewodnicząca Kolegium  
Regionalnej Izby Obrachunkowej  
w Poznaniu  
(-) Grażyna Wróblewska